

22.9.2016

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר אביחי מנדלבלויט	השר גלעד ארדן	רנ"צ רוני אלשייך
היועץ המשפטי לממשלה	השר לבטחון פנים	מפכ"ל המשטרה
בפקס: 02-6467001	בפקס: 02-5811551	בפקס: 02-5428118

שלום רב,

הנדון: ביטול מדיניות הענישה הקולקטיבית נגד בעלי עסקים במזרח ירושלים

הרינו לפנות אליכם כדלקמן:

1. לאחרונה ובעקבות ארוע הדקירה שהתרחש ברחוב סולטאן סולימאן ביום 19.9.16, שעה 7:40 בבוקר, פנו אלינו בעלי עסקים וחנויות שלהם עסקים ברחובות סולטאן סולימאן וכן הרחובות צלח אלדין ואזור המוסררה והתלוננו בפנינו על כך שנציגי המשטרה חייבו אותם לסגור את עסקיהם. לנו נמסר כי למרות שהארוע התרחש מוקדם בבוקר ולמרות סיום הבדיקה שבוצעה באזור הארוע, אך בעלי העסקים בכל הרחובות לעיל נדרשו שלא לפתוח אותם כמעט כל היום. עסק שנפתח חרף זאת, נדרש בעליו לסגורו אחרת אוים עליו בקנס כספי. השוטרים עברו על כלל העסקים ברחובות הנ"ל בליווי כלבים של יחידת המשטרה ודאגו שכל העסקים באזור יהיו סגורים.
2. כמו כן נמסר לנו, כי כאשר חלק מבעלי החנויות ביקשו לראות צו סגירה כלשהו, נתקלו בתשובה מטעם אחד השוטרים לפיה "אני הצו ואם לא תסגרו את החנויות תקבלו קנס כספי!"
3. החיוב הגורף של כל העסקים ברחובות לעיל לסגור את עסקיהם גם אם הם מרוחקים ממוקום הארוע וגם אם לאחר סיום בדיקת הארוע והטיפול בו והתנהגות השוטרים במקום, מעידה על כך כי ההחלטה נועדה להעניש את בעלי העסקים באופן קולקטיבי כנקמה על התרחשות ארוע הדקירה וזאת ללא קשר למעורבות בעלי העסקים בארוע עצמו. על כך ניתן ללמוד גם מאמצעי התקשורת שסיקרו את ההחלטה הנ"ל. כך למשל, בראיון לערוץ 2 ביום 19.9.16 עם מפקד מחוז ירושלים מר יורם הלוי, הטיל דופי בכלל התושבים בעיר ובאופן שכל תושבי האזור נראו מבחינתו כמעורבים בארועים אלו וכי לא יתכן שיתרחשו מקרים כאלו והחיים ימשיכו כרגיל ובלשון מר הלוי כפי שצוטטו מהראיון עימו:

”יש פה אזרחים שחייבים להיות מעורבים בארועים הללו והם אזרחים שנמצאים פה והם שותפים לכל מה שקורה ולא יכול להיות שיש ארוע כזה והחיים מתנהלים כאילו לא קרה כלום. מי שהיה במזרח ירושלים יכול לראות שלא יכול להיות שהחיים מתנהלים ללא כלום. שני שוטרים נפצעו.. כך ננהג בהמשך.”

לראיון השלום ראו הלינק הבא החל מהדקה 10: 7:

http://www.mako.co.il/news-channel2/Channel-2-Newscast-q3_2016/Article-fa42a89f1c34751004.htm?sCh=86806603e7478110&pid=25483675

וכן ראו כתבה בעיתון הארץ שפורסמה באותו הקשר:

<http://www.haaretz.co.il/news/politics/1.3072441>

4. עולה אם כן, כי מדובר במדיניות שמניעה זרים ואשר נועדה להתנקם ולהעניש קולקטיבית את כלל התושבים ובעלי העסקים. לכן וראשית כל, היא מנוגדת לכללי המשפט המנהלי המחייב רשות מנהלית מהימנעות מנקיטת אקט משיקולים זרים, פוליטיים וגזעניים. העובדה כי רק בעלי העסקים הערבים חוייבו בסגירת עסקיהם למרות הידיעה כי ארועים כאלו מתרחשים גם באזורים ויישובים יהודיים ואינה מוחלת שם, מגבירה את החשש כי מדובר באכיפה מפלה על רקע לאום. יודגש, כי גם אם קיימים שיקולי בטחון כלשהם לטיפול בארוע שהתרחש באותו יום, אך לא ניתן להפעיל שיקול זה בהחלטה מנהלית הנוגעת לפתיחתם או סגירתם של עסקים, במיוחד אלו המרוחקים ממקום הארוע ושאינן להם כל נגיעה אלו.

5. מדיניות זו המובילה להכבדה כלכלית חמורה על בעלי העסקים וחיובם בסגירת עסקיהם פוגעת בזכותם החוקתית לחופש העיסוק וזאת בניגוד לחוק יסוד: חופש העיסוק ולהלכה הפסוקה בעניין. כמו כן, חיוב קולקטיבי ונקמני כזה באופן המתייג את כלל התושבים באזור ומטיל עליהם חשד בלתי מבוסס כאילו הם מעורבים בארוע, מהווה השפלה חמורה המגיעה לכדי פגיעה בזכות החוקית לכבוד המנוגדת לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

6. נדגיש, כי החיוב לסגירת העסקים נעשה מחוסר סמכות שכן השוטרים לא לוו בצו או במקור חוקי אחר כלשהו המסמיך אותם בפעולתם. ובכל מקרה חיוב זה מנוגד להוראות המשפט הבינלאומי וההלכה הפסוקה לפיה, כוח כובש אינו יכול לחבל בפעילות היומיומית, העסקית והכלכלית של האוכלוסייה האזרחית אלא במקרים חריגים של נחיצות צבאית, אשר במקרה זה לא התקיימו.

לאור האמור לעיל, נבקשכם להורות על הימנעות מהפעלת מדיניות ענישתית ונקמנית זו ולהוציא הנחיות המורות על אי השימוש בה.

בכבוד רב,

מחמד אבו סנינה, עו"ד

סאוסן זהר, עורכת – דין

העתק:

תת ניצב שאול גורדון, היועץ המשפטי, משטרת ישראל, בפקס: 02-5898762
ניצב יורם הלוי, מפקד מחוז ירושלים, בפקס: 02-5391466